

Czarne, 15 kwietnia 2026 r.

OŚ.6220.9.2024.JK

DECYZJA

Na podstawie art. 71, art. 72 ust. 1 pkt. 3, art. 75 ust.1 pkt 4, art. 82, art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) zwanej dalej ustawą OÖŚ, w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572) po rozpatrzeniu wniosku przez pełnomocnika Wojciecha Czarneckiego w imieniu wnioskodawcy- inwestora SEPV – 17 Sp. z o.o., ul. Grabarska 1, 53-079 Wrocław zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa elektrowni fotowoltaicznej na działkach nr 25/3, 42/3, 81, 83/11, 95/2, 95/1 obręb Łoża, gmina Czarne”. – BUSH II, po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z

- raportem o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia i jego uzupełnieniem pn.: „Budowa elektrowni fotowoltaicznej na działkach nr 25/3, 42/3, 81, 83/11, 95/12, 95/1 obręb Łoża, gmina Czarne” — BUSH II, opracowanie PROIX Sp. z o. o., kierownik zespołu mgr Wojciech Czarnecki, Ostrów Wielkopolski, grudzień 2024 r.,
- postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 05 grudnia 2025 r. znak: RDOŚ.4221.7.2025.IBA.7 uzgadniające realizację przedsięwzięcia,
- postanowienie Dyrektora Regionalnego Zarządu Zlewni Wód Polskich w Pile z dnia 03 lutego 2025 r. znak: DP. ZZŚ.4900.2.2025.AK uzgadniające realizację przedsięwzięcia,
- postanowienie ZNS.9022.02.2025.EZ Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie z dnia 02 stycznia 2025 r.,

ustalam środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia:

I. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia

Planowana Inwestycja obejmuje budowę farmy fotowoltaicznej o mocy do 102 MW, wraz z maksymalnie 28 transformatorami o łącznej mocy 105 MVA, do 102 magazynów energii o łącznej mocy do 102 MW i pojemności do 408 MWh, 1 sztuki stacji GPO oraz infrastrukturą towarzyszącą. Inwestycja będzie składać się z dwóch części — pierwszej położonej na północ i drugiej położonej na południe od wsi Łoża, na powierzchni łącznie ok. 201 ha. Farma będzie składać się z dwóch części, położonych na północ i południe od wsi Łoża. Część północna będzie się składać z działek ew. nr: 81 i 83/11 (obwód Łoża), a południowa z działek ew.: 42/3, 95/1, 95/2, 25/3 (obwód Łoża). Część północna od południa graniczyć będzie z zabudowaniami wsi Łoża, od północy i wschodu z dużym kompleksem leśnym, a od zachodu z innymi gruntami ornymi. Farmę od zachodu będzie ograniczać aleja wiekowych drzew. Aleja drzew znajduje się również pomiędzy działkami ew. nr: 81 i 83/11.

Na obszarze tych działek znajdują się dwa duże zadrzewienia wyłączone z planów inwestycyjnych. Część południowa z zabudowaniami wsi Łoża będzie graniczyć od północy. Od wschodu graniczyć będzie z dużym kompleksem leśnym, a od południa i zachodu z mozaiką pól i lasów. Od zachodu farma będzie ograniczona aleją starych drzew rosnących przy drodze szutrowej.

II. Na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia konieczne jest podjęcie następujących działań:

1. na etapie realizacji przedsięwzięcia:

- a) Przy wyznaczaniu terenów pod zaplecze budowy, bazę materiałowo-sprzętową, miejsca składowania odpadów i materiałów oraz miejsca deponowania mas ziemnych, ustalić ich lokalizacje:
 - w odległości nie mniejszej niż 20 m od cieków wodnych, rowów melioracyjnych i oczek wodnych;
 - w odległości nie mniejszej niż 20 m od terenów leśnych i obszarów sprzyjających bioróżnorodności
 - na terenie przekształconym antropogenicznie, poza terenami: zabudowy mieszkaniowej, zadrzewionymi, zakrzewionymi oraz terenami łąk;
- b) Zaplecze budowy zorganizować w sposób eliminujący zagrożenie przedostania się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, poprzez:
 - wykorzystywanie istniejących miejsc o powierzchni utwardzonej;
 - uszczelnienie nawierzchni placów postojowych dla maszyn i środków transportu oraz parkingów dla pracowników;
 - prowadzenie konserwacji i naprawy maszyn pracujących na placu budowy na terenach specjalnie do tego przygotowanych — na uszczelnionym podłożu;
- c) Wyposażyć plac budowy w sorbenty do ograniczania i usuwania ewentualnych rozlewów olejowych;
- d) Prace budowlane prowadzić w porze dziennej (6-22), z wyłączeniem okresów budowy, gdzie z technologicznego bądź organizacyjnego punktu widzenia wymagana jest ciągłość prowadzenia prac;
- e) Dostosować przewidywane godziny wzmożonego ruchu samochodowego związanego z transportem materiałów budowlanych, innych materiałów i towarów związanych z budową, do bieżących warunków drogowych na trasie dojazdowej, tak aby nie powodować dodatkowych utrudnień dla innych podmiotów działających w otoczeniu inwestycji;
- f) Zaplanować i wdrożyć system dojazdu pojazdów na teren budowy w taki sposób, aby ograniczyć do minimum powstawanie sytuacji wymuszonych przestojów i zatorów na drogach dojazdowych do placu budowy;
- g) Masy ziemne pochodzące z wykopów w całości wykorzystywać do wyrównania terenu w obrębie działki;
- h) Nie wycinać drzew przydrożnych, szpalerów drzew i alei graniczących z inwestycją w celu zachowania najcenniejszych miejsc gniazdowania ptaków, miejsc występowania cennych porostów oraz lokalnych tras wędrówek ssaków;

- i) Podczas realizacji przedsięwzięcia prowadzić stały nadzór przyrodniczy (dendrologiczny i zoologiczny), co należy potwierdzić wpisem w dokumentacji, np. do protokołu z nadzoru przyrodniczego. Nadzór przyrodniczy powinien obejmować prace budowlane realizowane:
 - w okresie od 1 marca do 31 sierpnia: nadzór prowadzony w tym czasie skoncentrowany ma być na możliwym gniazdowaniu ptaków na terenie inwestycji;
 - w okresie od 1 marca do 30 czerwca: nadzór prowadzony w tym czasie skoncentrowany ma być na możliwej migracji i rozrodu płazów;
 - nadzór dendrologiczny powinien być prowadzony w celu właściwego zabezpieczenia wiekowych drzew w alejach otaczających projektowaną farmę;
- j) Przed rozpoczęciem prac budowlanych wygrodzić płotkiem z siatki herpetologicznej tereny obejmujące rowy melioracyjne oraz oczka wodne;
- k) W przypadku konieczności pozostawienia wykopów jako otwartych do następnego dnia roboczego, zabezpieczyć plac robót, np. płotkiem z siatki herpetologicznej przed przedostaniem się do wykopów małych zwierząt;
- l) Codziennie przed rozpoczęciem prac przeprowadzać kontrolę wykopów; uwięzione zwierzęta niezwłocznie przenieść poza teren objęty pracami, na właściwe dla nich siedlisko; przenoszenie prowadzić pod nadzorem przyrodnika oraz przy użyciu rękawiczek ochronnych, a używany do tego sprzęt musi być dezynfekowany lub suszony przez 2-3 h na słońcu; prace te prowadzić pod nadzorem przyrodniczym;
- m) Zrealizować ogrodzenie fermy fotowoltaicznej z uwzględnieniem pozostawienia korytarzy umożliwiających migrację zwierząt, w tym celu należy:
 - zachować odległość min. 6 m od granicy działek drogowych;
 - zachować odległość min. 10 m od terenów leśnych;
 - wytyczyć i pozostawić korytarz szerokości min. 20 m we wschodniej części dz. nr 42/3, obejmujący teren nieużytku oraz pastwiska pomiędzy terenami zabudowy panelami, w celu umożliwienia przejścia zwierząt z terenu działki na teren leśny dz. 5152;
 - wytyczyć i pozostawić korytarz szerokości min. 20 m w północnej części dz. nr 81, w celu umożliwienia przejścia zwierząt z terenu działki leśnej nr 5128/2 na teren leśny dz. 5128/1;
- n) Zachować istniejący kopiec mrówek z rodzaju *Formica* sp. znajdujący się przy rowie melioracyjnym w południowej części dz. ew. 83/11; w celu zachowania mrowiska należy je ogrodzić pod nadzorem entomologa;
- o) Na rowie odwadniającym zagłębienie terenu na dz. ew. 42/3 zbudować zastawkę, która spowolni odpływ wody z tego obszaru. Zastawkę zbudować na rowie przed lasem zlokalizowanym na działce ew. 5155/2 (obwód Łoża);
- p) W ogrodzeniu planowanej inwestycji pozostawić nie mniejszą niż 20 cm wolną przestrzeń nad gruntem, umożliwiającą przedostawanie się małym i średnim zwierzętom na i z terenu zajętego przez przedmiotową inwestycję;
- q) Drzewa i krzewy pozostające w zasięgu prac, zabezpieczyć na czas prowadzenia robót przed:

- możliwością mechanicznego uszkodzenia, np. poprzez odeskowanie pni drzew — na podkładzie z rur drenarskich lub mat słomianych pokrywających powierzchnię drzewa pod odeskowaniem;
 - fizycznym uszkodzeniem krzewów, np. poprzez wygrodzenie obszaru występowania krzewów np. taśmą;
 - mechanicznym uszkodzeniem bryły korzeniowej np. poprzez rozłożenie płyt drogowych, geokraty lub grubych warstw kory;
 - zanieczyszczeniami, np. poprzez zakaz składowania materiałów budowlanych, chemikaliów, gruzu czy ziemi w obrębie strefy korzeniowej oraz w obrębie rzutu koron i pni drzew, tj. w odległości równej rzutowi korony powiększonemu 0,2 m, ale nie bliżej niż 10 m od pnia drzewa;
 - zmianą warunków napowietrzania korzeni - w zasięgu koron i w odległości 2 m od obrysu korony nie zmieniać poziomu gruntu, a wszelkie wykopy zasypywać w jak najkrótszym czasie, a w przypadku bezwzględnej konieczności zmiany poziomu gruntu wykonać systemy napowietrzające glebę.
- r) przed realizacją planowanej inwestycji należy ustalić, czy planowane przedsięwzięcie znajduje się w kolizji z urządzeniami melioracji wodnych, takimi jak m.in. ciągi drenarskie, rowy, czy rurociągi, których przerwanie mogłoby wywołać negatywny wpływ na stosunki wodne w rejonie inwestycji;
- s) w przypadku wystąpienia niezainwentaryzowanych urządzeń melioracji wodnych urządzenia te (np. sieć drenarską) w sytuacji ich uszkodzenia należy naprawić lub przebudować po uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego, zapewniając dalsze poprawne funkcjonowanie systemu melioracyjnego;
- t) Należy zachować niezabudowane pasy szerokości 3m od rowów melioracyjnych zlokalizowanych na działkach inwestycyjnych nr 42/3, 95/2 i 83/11 obręb Łoza, gmina Czarne, powiat człuchowski (w tym odsunięciu ogrodzenia terenu inwestycji 3 m od granicy rowów melioracyjnych), w celu umożliwienia wykonywania prac utrzymaniowych na rowach.
- u) na wszystkich etapach przedsięwzięcia należy zapewnić dostępność sorbentów, właściwych w zakresie ilości i rodzaju stosownie do potencjalnego zagrożenia, mogącego wystąpić w następstwie sytuacji awaryjnych, a zużyty sorbent przekazać uprawnionemu odbiorcy odpadów.
- v) w trakcie realizacji oraz likwidacji przedsięwzięcia zaopatrzyć w przenośne toalety (posiadające szczelne zbiorniki na ścieki socjalno-bytowe). Zgromadzone ścieki dostarczać do oczyszczalni ścieków.
- w) w przypadku zastosowania transformatora olejowego, umieścić pod nim szczelną misę olejową wykonaną z materiałów olejoodpornych i wodoodpornych, będącą w stanie zmagazynować 100 % zawartości oleju.
- x) infrastrukturę techniczną farmy (w tym magazyny energii) instalować zgodnie z projektem budowlanym przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia. Instalacje należy stale monitorować, a w razie awarii urządzeń podjąć wszelkie działania, w celu zabezpieczenia przed pożarem instalacji.

- y) magazyny energii należy wyposażyć w system bezpieczeństwa, m. in. układ kontroli temperatury, układ chłodzenia oraz system przeciwpożarowy.
- z) ustalenie procedur zarządzania ryzykiem, w tym planów awaryjnych i działań zapobiegawczych w przypadku potencjalnych zagrożeń dla środowiska.
- aa) mycie paneli należy prowadzić z wykorzystaniem czystej wody, bez użycia środków chemicznych,
- bb) w trakcie realizacji oraz likwidacji przedsięwzięcia powstające odpady w wyniku prac budowlanych czy rozbiórkowych należy magazynować selektywnie w wyznaczonych miejscach. Wyodrębnione i zorganizowane miejsce na gromadzenie odpadów niebezpiecznych musi być zlokalizowane na nieprzepuszczalnym podłożu, zabezpieczonym przed wpływem czynników atmosferycznych, zapobiegającym możliwości przedostania się do środowiska gruntowo-wodnego zanieczyszczonych substancji, a następnie przekazywać uprawnionym podmiotom do ich odzysku i unieszkodliwiania.
- cc) przeprowadzenie rekultywacji terenu po zakończonej eksploatacji farmy fotowoltaicznej, w celu przywrócenia go do stanu zgodnego z naturalnym środowiskiem.
- dd) w trakcie realizacji oraz likwidacji przedsięwzięcia należy przestrzegać zapisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (jednolity tekst: Dz.U. z 2023r. poz. 1587 z późn.zm.), powstałe odpady w fazie realizacji przedsięwzięcia należy selektywnie, gromadzić z uwzględnieniem zasad postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz odpadami nadającymi się do powtórnego wykorzystania. Odpady niebezpieczne powinny być gromadzone w szczelnych pojemnikach, a następnie przekazywane do dalszego zagospodarowania wyspecjalizowanym firmom posiadającym zezwolenie w zakresie świadczonych usług,
- ee) w trakcie prac budowlanych należy zwrócić szczególną uwagę na właściwą eksploatację sprzętu budowlanego. Zabrania się podejmowania prac remontowych sprzętu budowlanego, takiego jak wymiana oleju i inne wymiany elementów maszyn, powodujące powstawanie odpadów niebezpiecznych oraz ewentualne zanieczyszczenie środowiska,
- ff) wszelkie negatywne oddziaływanie, które miałyby wykraczać poza normy określone w przepisach prawa muszą się mieścić w granicach własności terenu inwestora,
- gg) należy dotrzymać norm i standardów wymaganych przepisami szczegółowymi dla tego rodzaju przedsięwzięcia, urządzeń i technologii,
- hh) plac budowy i jego zaplecze (w tym bazy techniczne i składy materiałów) należy zlokalizować z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni, a po zakończeniu prac przeprowadzić jego rekultywację, przy czym teren zaplecza budowy powinien być wyznaczony w możliwie największej odległości od zabudowań mieszkalnych i terenów objętych ochroną oraz poza terenami dolin rzecznych i obszarami bezodpływowymi,
- ii) okresie prowadzenia prac budowlanych teren budowy winien być utrzymany w należytym stanie, podczas prowadzenia prac nie dopuścić do wycieku substancji ropopochodnych, a w przypadku zdarzeń awaryjnych zapewnić szybkie i sprawne ich usuwanie,

- jj) sprzęt budowlany wykorzystywany w trakcie realizacji przedsięwzięcia winien posiadać dokumenty dopuszczające go do ruchu i być fabrycznie wyposażony w zabezpieczenia przed emisją spalin i energii
- kk) na etapie budowy należy zadbać o bezpieczeństwo i higienę pracy załogi zajmującej się wykonaniem robót budowlanych,
- ll) w trakcie realizacji i likwidacji inwestycji teren inwestycji wyposażać w przenośne toalety posiadające szczelne zbiorniki na ścieki socjalno — bytowe, a wytworzone ścieki dostarczyć do oczyszczalni ścieków,

2. na etapie eksploatacji przedsięwzięcia

- a) Powierzchnię gruntu pod panelami pozostawić biologicznie czynną, a więc urządzoną w sposób zapewniający naturalną roślinność;
- b) Po wybudowaniu elektrowni teren pozostawić do naturalnej sukcesji lub obsiać mieszanką traw i roślin zielnych właściwych siedliskowo;
- c) Pielęgnację powierzchni trawiastej prowadzić nie wcześniej niż po 31 sierpnia. Dopuszcza się pielęgnację po 1 lipca, jednak musi to być poprzedzone wizją terenową, wykonaną przez specjalistę ornitologa, stwierdzającą brak występowania na przedmiotowym terenie czynnych gniazd ptaków (z jajami lub pisklętami). Wyniki wizji należy odpowiednio udokumentować wpisem w dokumentacji farmy;
- d) Do utrzymania powierzchni trawiastej w inwestycji wykorzystywać środki mechaniczne, tj. narzędzia do koszenia; wyklucza się stosowanie nawozów, herbicydów i pestycydów; dopuszczalne jest wykorzystanie mniejszych zwierząt (tj. owiec, gęsi) do utrzymania odpowiedniej wysokości murawy;
- e) Koszenie prowadzić od środka działki w kierunkach zewnętrznych celem umożliwienia ucieczki małym zwierzętom;
- f) Najbardziej wyeksponowane krajobrazowo punkty widokowe obsadzić pasem roślinności izolacyjno — osłonowej, do nasadzeń wykorzystać rodzime gatunki drzew i krzewów;
- g) Nie używać detergentów do mycia paneli fotowoltaicznych;
- h) Stację transformatorową wyposażać w szczelną misę olejową, mogącą pomieścić całość zgromadzonego w transformatorze oleju;
- i) W budynku stacji transformatorowej zasłonić otwory techniczne, aby uniemożliwić zasiedlanie się tam nietoperzy oraz gnieźdzenie ptaków.

III. Stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę przedmiotowej inwestycji w projekcie budowlanym:

- a) Z działek inwestycyjnych wyłączyć i pozostawić bez jakiegokolwiek ingerencji tereny oznaczone w ewidencji gruntów jako N nieużytki, Lzr grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, W rowy melioracyjne, Ps pastwiska trwałe, Ł łąki trwałe, LS użytki leśne.
- b) Z działek inwestycyjnych wyłączyć i pozostawić bez jakiegokolwiek ingerencji:
 - wszystkie stwierdzone zbiorniki wodne, stanowiące miejsca rozrodu płazów;

- kompleks wilgotnych łąk położony we wschodniej części dz. ew. 95/2, stanowiący miejsce występowania czerwonończyka nieparka, miejsce lęgów derkacza i czajki oraz żerowisko żurawi, kań rudych;
 - północny fragment dz. nr 83/11 (żerowisko żurawi oraz ptaków migrujących);
 - północny fragmentu działki nr 42/3 (żerowisko kań rudych, żurawi, bociana białego oraz ptaków migrujących, noclegowisko ptaków wróblowych, miejsce lęgu kuropatwy);
- c) Północny pas terenu na dz. ew. 42/3, łączący korytarz ekologiczny „Bory Krajeńskie — Bory Tucholskie” z lasem położonym przy zachodniej granicy działki ew. nr 42/3, pozostawić jako niezabudowany i nieogrodzony, w celu zachowania drożności i funkcjonalności lokalnego szlaku migracji ssaków oraz zminimalizowania efektu skumulowanego z innymi przedsięwzięciami w zasięgu oddziaływania inwestycji;
- d) Wyłączyć z zainwestowania i zachować zadrzewienia znajdujące się:
- pomiędzy dz. ew. 81 i 83/11;
 - przy zachodniej granicy dz. ew. 81;
 - wzdłuż drogi pomiędzy dz. ew. 83/11, a 95/2;
 - wzdłuż drogi szutrowej przy zachodniej granicy dz. ew. 25/3; • zadrzewienia stanowiące miejsce występowania lerki; stanowiące miejsce występowania chronionych porostów oraz miejsce lęgów ptaków;
- e) Przy projektowaniu elementów farmy fotowoltaicznej uwzględnić następującą minimalną odległość od poniższych obszarów:
- 7 m od terenów pastwisk trwałych oraz łąk trwałych;
 - 7 m od nieużytków;
 - 10 m od rowów melioracyjnych;
 - 10 m od oczek wodnych;
 - 10 m od terenów zadrzewionych i zakrzewionych
 - 15 m od terenów leśnych;
- f) stosować panele fotowoltaiczne o właściwościach antyrefleksyjnych lub powłoki antyrefleksyjne na panelach w celu ograniczenia imitacji powierzchni lustra wody oraz ewentualnej możliwości oślepienia ptaków.
- g) Nie stosować całonocnego oświetlenia farmy, dopuszcza się montaż lamp wyposażonych w czujniki ruchu.
- h) Zaprojektować maksymalną wysokość stołu fotowoltaicznego wraz ze stelażem nie przekraczającą 5 m.
- i) w projekcie budowlanym, podczas realizacji i w okresie użytkowania, w celu zminimalizowania oddziaływania na otoczenie, w tym zdrowia i życia ludzi, należy zapewnić stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych, które ograniczą możliwość wystąpienia szkodliwego oddziaływania związanego z zanieczyszczeniem powietrza, gleby, hałasem i wibracjami na terenie realizowanego przedsięwzięcia, wyłącznie do granic, do których inwestor posiada tytuł prawny.

- j) przeprowadzenie rekultywacji bądź uprządkowanie terenu po zakończonej eksploatacji farmy fotowoltaicznej, w celu przywrócenia go do stanu pierwotnego.

Powyższe nie wyklucza przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w przypadku:

- złożenia do organu właściwego do wydania decyzji (o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18 ustawy o oś) wniosku podmiotu planującego podjęcie realizacji inwestycji, jeżeli organ właściwy do wydania ww. decyzji stwierdzi, że we wniosku o wydanie decyzji zostały dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

IV. Stanowisko w sprawie transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko:

W związku z rodzajem i lokalizacją przedsięwzięcia, wykluczona jest możliwość oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary położone poza granicami Polski zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji. Nie zachodzą więc przesłanki do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

V. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych:

Nie określa się, gdyż dla tej inwestycji nie przewiduje się awarii przemysłowych.

VI. Zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy OOŚ charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Pełnomocnik Wojciech Czarnecki w imieniu wnioskodawcy- inwestora SEP V – 17 Sp. z o.o. ul. Grabarska 1, 53-079 Wrocław wystąpił z wnioskiem o wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na: Budowa elektrowni fotowoltaicznej na działkach nr 25/3, 42/3, 81, 83/11, 95/2, 95/1 obręb Łoża, gmina Czarne”. – BUSH II, Gmina Czarne, powiat człuchowski na podstawie danych zawartych w karcie informacyjnej przedsięwzięcia Burmistrz Gminy Czarne zakwalifikował planowane przedsięwzięcie do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 54 a lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.) tj. zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż:

- a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy

b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a

– z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych.

Do wniosku, zgodnie z art. 74 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko załączono:

1. Kartę Informacyjną Przedsięwzięcia sporządzoną zgodnie z art. 3 ust 1 pkt 5) cyt. ustawy – 4 egzemplarze wraz z ich zapisem w formie elektronicznej,
2. poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej w skali 1:5000, obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie,
3. wypis z rejestru gruntów obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obejmujący obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

Informacja o wniosku została umieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych nr OŚ.6220.9.2024MS na stronach internetowych www.ekoportal.pl oraz <http://bip.czarne.pl/> (menu tematyczne- informacje o środowisku i jego ochronie) prowadzonych przez Urząd Miasta i Gminy w Czarne. Strony zostały zawiadomione o wszczęciu postępowania OŚ 6220.9.2024 MS z dnia 09 października 2024 r.

W myśl przywołanego wyżej przepisu oraz art. 64 ust. 1 ww. ustawy, obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko stwierdza, w drodze postanowienia, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

- uwzględniając łącznie uwarunkowania określone w art. 63 ust. 1;
- po zasięgnięciu opinii:
 - 1) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
 - 2) Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
 - 3) Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile.

Burmistrz Gminy Czarne przed wydaniem niniejszego postanowienia realizując postanowienia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. 2024 r. poz. 1112 dalej.- dalej : ustawa o.o.ś.) pismem znak: OŚ 6220.9.2024.MS z dnia 09.10.2024 r., zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody z prośbą o przedstawienie opinii w przedmiocie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W odpowiedzi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny znak: ZNS.9022.267.2024.EZ z dnia: 21.10.2024 r. (data wpływu 23.10.2024 r.) wyraził opinię, że przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia jest wymagane stwierdzając, że planowana inwestycja może wpłynąć na pogorszenie warunków higieniczno-sanitarnych oraz komfortu osób zamieszkających i przebywających na terenach przyległych do

planowanych pod inwestycję.

W opinii nr DP. ZZŚ.4901.241.2024.AK z dnia 25.10.2024 r. (data wpływu 25.10.2024 r.) Dyrektor Zarządu Państwowe Gospodarstwo Wodne Zlewni w Pile stwierdził, iż istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa elektrowni fotowoltaicznej na działkach nr 25/3, 42/3, 81, 83/11, 95/2, 95/1 obręb Łoża, gmina Czarne”. – BUSH II, Gmina Czarne, powiat człuchowski” oraz określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który powinien być zgodny z art. 66 ustawy ooś, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień, które zawarte są niniejszym postanowieniu pkt 2 od litera- n) do litery- u).

Postanowieniem znak: RDOŚ-Gd-WOO.4220.669.2024.AKL.2 z dnia: 29.10.2024 r. (data wpływu 06.11.2024 r.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wyraził opinię o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia pn.: „Budowa elektrowni fotowoltaicznej na działkach nr 25/3, 42/3, 81, 83/11, 95/2, 95/1 obręb Łoża, gmina Czarne”. – BUSH II, Gmina Czarne, powiat człuchowski i określić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zgodny z art. 66 ustawy ooś, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień, które zawarte są niniejszym postanowieniu pkt 2 litera- a) do litery- m).

Raport o oddziaływaniu na środowisko powinien być wykonany zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym oraz po przeanalizowaniu zapisów art. 63, ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 r. poz. 1112 dalej : ustawa o.o.ś.) a więc zbadaniu: rodzaju i charakterystyki przedsięwzięcia, usytuowania przedsięwzięcia z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz po przeanalizowaniu rodzaju i skali możliwego oddziaływania rozważanego w odniesieniu do uwarunkowań wymienionych powyżej - organ prowadzący tj. Po uzyskaniu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz organu inspekcji sanitarnej i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Pile o którym mowa w art. 78, zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 r. poz. 1112 dalej: ustawa o.o.ś.) i analizy całości zgromadzonego materiału dowodowego Burmistrz Gminy Czarne stwierdza obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia pn.: „Budowa elektrowni fotowoltaicznej na działkach nr 25/3, 42/3, 81, 83/11, 95/2, 95/1 obręb Łoża, gmina Czarne”. – BUSH II, Gmina Czarne, powiat człuchowski”

O wydaniu ww. postanowienia oraz wyrażeniu opinii organów opiniujących Burmistrz Gminy Czarne zawiadomił strony postępowania obwieszczeniem znak OŚ.6220.9.2024.MS z dnia 12.11.2024 r.

W dniu 23.12.2024 r. do tut. Urzędu wpłynęło pismo pełnomocnika Inwestora wraz z raportem oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia

pn : Budowa elektrowni fotowoltaicznej na działkach nr 25/3, 42/3, 81, 83/11, 95/2, 95/1 obręb Łoża, gmina Czarne”. – BUSH II, oprac. inż- Dominika Świątek, mgr Wojciech Czarnecki, inż. Marcin Czarnecki — Ostrów Wielkopolski, 19 grudnia 2024 r.

W konsekwencji Burmistrz Gminy Czarne pismami z dnia 31.12.2024 r. wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie o wydanie opinii w sprawie warunków realizacji przedsięwzięcia oraz do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia.

W dniu 13.01.2025 r. do tut. Urzędu wpłynęła pozytywna opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie znak ZNS.9022.02.2025.EZ z dnia 02.01.2025 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wezwał o uzupełnienie raportu ooś pismem znak RDOŚ-Gd-WOO.4221.7.2025.IBA/AJ.4 z dnia 21.07.2025 r.

W dniu 30.07.2025 r Burmistrza Gminy Czarne znak OŚ.6220.9.2024.MS z dnia 30.07.2025 r., w zwrócił się z prośbą o przedłużenie terminu uzupełnienia informacji do raportu, do dnia 10.09.2025 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku pismem znak RDOŚ-Gd-WOO.4221.7.2025.IBA.5 z dnia 01.08.2025 r. przychylił się do powyższej prośby.

Burmistrza Gminy Czarne pismem znak OŚ.6220.9.2024.MS z dnia 08.08.2025 r. (wpływ 14.08.2025 r.) przedłożył wymagane uzupełnienie Inwestora.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku pismem znak RDOŚ-Gd-WOO.4221.7.2025.IBA.6 z dnia 24.09.2025 r. z uwagi na skomplikowany charakter sprawy organ nie zajmie stanowiska w terminie i rozpatrzy sprawę do 31.10.2025r.

Następnie w dniu 15.12.2025 r. do tut. Urzędu wpłynęło postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku znak RDOŚ-Gd-WOO4221.7.2025.IBA.7. z dnia 05.12.2025 r. uzgadniające realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

W dniu 21.01.2026 r. Burmistrz Gminy Czarne pismem znak OŚ.6220.9.2024.JK podał do publicznej wiadomości informację o postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa wyznaczając 30-dniowy termin na zapoznanie się z treścią raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz pozostałą dokumentacją sprawy, a także na składanie uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

Zawiadomieniem znak OŚ.6220.9.2024.JK z dnia 03.03.2025 r. Burmistrz Gminy Czarne zawiadomił strony postępowania o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia. W określonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski od stron postępowania.

Przedsięwzięcie, zgodnie z przedłożonym wnioskiem jest kwalifikowane według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.) do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54 a) lit. b) tj. zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni, wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż 2 ha na obszarach innych niż

wymienione w lit. a.

W związku z tym realizacja ww. przedsięwzięcia wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Planowana Inwestycja obejmuje budowę farmy fotowoltaicznej o mocy do 102 MW, wraz z maksymalnie 28 transformatorami o łącznej mocy 105 MVA, do 102 magazynów energii o łącznej mocy do 102 MW i pojemności do 408 MWh, 1 sztuki stacji GPO oraz infrastrukturą towarzyszącą. Inwestycja będzie składać się z dwóch części — pierwszej położonej na północ i drugiej położonej na południe od wsi Łoża, na powierzchni łącznie ok. 201 ha.

Projektowana farma fotowoltaiczna o mocy do 102 MW, składać się będzie łącznie z:

- ok. 170 000 sztuk paneli fotowoltaicznych (przy założeniu, że Inwestor wybierze panele o mocy 600 W, ze względu na różne moce modułów zakres ilości paneli może się zmieniać od 102 000 do 291 428 sztuk),

- konstrukcji wsporczych paneli,
- inwerterów (falowników/przetwornic) - zadaniem tych urządzeń jest przekształcanie prądu stałego produkowanego przez panele fotowoltaiczne na prąd przemienny, który jest w systemie elektroenergetycznym. Przyjęto inwertery o mocy 2 800 kVA, zatem ich ilość przy założeniu mocy paneli 600 W i mocy farmy do 102 MW wynosi do 37 sztuk. Inwestor bierze pod uwagę zainstalowanie także inwerterów stringowych o mocy od 200 kVA, zwiększy się wtedy ilość inwerterów do 510 sztuk. Zmiana typu inwerterów nie będzie miała wpływu na środowisko akustyczne, zostaną one umieszczone pod panelami, więc panel fotowoltaiczny będzie jednocześnie ekranem akustycznym

- okablowania nn DC oraz AC — okablowanie DC będzie prowadzone pod panelami fotowoltaicznymi w korytkach kablowych, okablowanie AC będzie wykonane z kabli układanych bezpośrednio w ziemi,

- transformatorów o maksymalnej łącznej mocy 105 MVA, do analizy przyjęto najniekorzystniejszy wariant: 3 750 kVA — do 28 sztuk,

- linii kablowej SN 15 kV/ lub 110 kV (podziemnej lub napowietrznej), służącej jako wyprowadzenie mocy z elektrowni fotowoltaicznej — ze względu na brak określonych warunków przyłączenia od firmy energetycznej,

- magazynów energii — niewielkie budynki kontenerowe w ilości do 102 sztuk o wymiarach około 12 x 2,5 x 2,6 m zaopatrzone w zespół baterii, które umożliwiają magazynowanie energii na terenie farmy fotowoltaicznej,

- systemu monitoringu CCTV,
- systemu włamania i napadu (podczuwień opcjonalnie),
- instalacji oświetlenia (LED — oświetlenie nie będzie działało w trybie ciągłym).

W fazie realizacji Przedsięwzięcia warunki użytkowania terenu zmieniają się ze względu na prace budowlane. Na terenie Inwestycji powstaną:

- zaplecze socjalno-biurowe wykonawcy robót,
- plac magazynowy do magazynowania elementów konstrukcyjnych farmy fotowoltaicznej,
- węzły sanitarne dla pracowników budowlanych (toalety typu toi-toi),

- miejsce dla parkowania sprzętu budowlanego (zabezpieczone przed ewentualnymi wyciekami do gruntu).

Podczas wykonywania robót budowlanych przewiduje się następującą obsługę komunikacyjną terenu Inwestycji:

- na działkę nr 81 dojazd z drogi gminnej o nawierzchni naturalnej od strony zachodniej, na działki nr 83/11 dojazd z drogi gminnej o nawierzchni naturalnej od strony zachodniej, na działkę nr 95/2 dojazd z drogi o nawierzchni żwirowej od strony północnej, na działki 25/3 dojazd z drogi gminnej o nawierzchni naturalnej od strony zachodniej, na działkę nr 42/3 dojazd z drogi o nawierzchni naturalnej od strony północnej, na działkę 95/1 dojazd z drogi o nawierzchni żwirowej od strony północnej,

- na terenie Inwestycji w trakcie budowy farmy fotowoltaicznej będzie odbywać się ruch samochodów osobowych i ciężarowych (kilka sztuk na dobę). Po zakończeniu budowy nie przewiduje się ruchu samochodów ciężarowych, ruch samochodów osobowych po fazie realizacji Przedsięwzięcia będzie odbywał się kilka razy w roku, celem prac konserwacyjnych.

W fazie eksploatacji farma fotowoltaiczna działa bez potrzeby większych zabiegów konserwacyjnych. Przewiduje się mycie paneli fotowoltaicznych dwa razy do roku. Główne zabrudzenia to pył, kurz oraz resztki organiczne. Nie ma konieczności stosowania jakichkolwiek detergentów, środków czyszczących czy innych substancji. W wyniku mycia paneli część wody spłynie do gruntu, a część odparuje z powierzchni panelu. Inwestor zamierza czyścić panele urządzeniami dostępnymi do mycia paneli takimi jak pojazdy samojezdne lub ręczne mycie paneli za pomocą myjek (szczotek na wysięgniku z wodą destylowaną). Wpływ na wybór urządzenia ma ekonomika działania oraz kwestie

Panel fotowoltaiczny posiada szybę o właściwościach antyrefleksyjnych, zapobiegającą odbiciu światła słonecznego, Szyba antyrefleksyjna eliminuje problem powstawania zjawiska olśnienia oraz imitacji lustra wody. Dzieje się tak, ponieważ powłoka antyrefleksyjna absorbuje światło.

Maksymalna głębokość posadowienia podpór może wynosić do 3,0 m. Po wykonaniu badań geotechnicznych gruntu na etapie projektowym, zostanie ustalona rzeczywista głębokość posadowienia. System konstrukcji pod panele umożliwia regulację położenia elementów (przydatne w przypadku nierówności terenu).

Przyłączenie farmy fotowoltaicznej o mocy przyłączeniowej do 102 MW, do sieci dystrybucyjnej lokalnego operatora, przewiduje się poprzez przyłącze kablowe — podziemne lub napowietrzne, natomiast ostateczne miejsce przyłączenia zostanie wskazane w warunkach przyłączenia, o które wystąpi Inwestor

Panele będą mocowane na konstrukcji (z ocynkowanej stali lub aluminium) wolnostojącej single axis solar tracker - jest to ruchoma konstrukcja fotowoltaiczna, która posiada funkcję śledzenia promieniowania słonecznego poprzez optymalne ustawienie modułów (system nadążny za słońcem). Konstrukcje będą ustawione w rzędach jeden obok drugiego, Opcjonalnym rozwiązaniem jest konstrukcja typu fixed structure — jest to konstrukcja stała wolnostojąca, z nachyleniem w stosunku do płaszczyzny ok. 10-35⁰.

Pale z których składa się konstrukcja, będą wbijane w grunt za pomocą kafara, lub przy wyborze pali śrubowych, wkręcane w podłoże. Wysokość konstrukcji wsporczej wraz z zamontowanymi panelami fotowoltaicznymi wynosić, będzie maksymalnie do 5,0 m wysokości nad poziomem terenu.

Dla projektowanej elektrowni fotowoltaicznej planuje się wykorzystanie stacji transformatorowych suchych w izolacji żywicznej lub olejowej. Materiały izolacyjne oraz żywica zastosowane w stacji transformatorowej wykazują wysokie parametry samogaszące. Stacje transformatorowe o małej mocy (do około 2 MW) są chłodzone poprzez wymianę ciepła z otoczeniem. Jednak stacje o większej mocy (powyżej 2 MW) wymagają zastosowania wentylatorów wyciągowych. Biorąc pod uwagę największą presję na środowisko w obliczeniach emisji hałasu założono, że chłodzenie stacji transformatorowych jest wspomagane przez wentylatory wyciągowe.

W przypadku transformatora napięcie po stronie wórnnej wynosić będzie 15 kV, po stronie pierwotnej 0,8 kV. Projektowana elektrownia fotowoltaiczna przyłączona będzie do sieci, podziemnej lub napowietrznej, 15 kV lub 110 kV lokalnego operatora. Inwestycja nie ma jeszcze określonych warunków przyłączenia od firmy energetycznej.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie na działkach ewidencyjnych nr 25/3, 42/3, 81, 83/11, 95/2, 95/1 obręb Łoża, gmina Czarne, powiat człuchowski. Przedmiotowe działki zostały podzielone na obszar północny - obszar A (obejmuje działki nr 81, 83/11 obręb Łoża) oraz południowy - obszar B (obejmuje działki nr 95/11, 95/2, 42/3, 25/3 obręb Łoża). W najbliższym sąsiedztwie:

1. Obszaru A (działki nr 81, 83/11 obręb Łoża) znajdują się: od strony północnej — lasy, od strony północno-wschodniej — lasy, od strony wschodniej — lasy, od strony południowo-wschodniej — lasy i droga, od strony południowej — lasy, droga, roślinność trawiasta oraz zabudowa jednorodzona, od strony południowo-zachodniej — lasy, droga, roślinność trawiasta oraz zabudowa jednorodzona, od strony zachodniej — droga i roślinność trawiasta, od strony północno-zachodniej — lasy, droga i roślinność trawiasta.

2. Obszar B (działki nr 95/1, 95/2, 42/3, 25/3 obręb Łoża) znajdują się: od strony północnej — lasy, droga, roślinność trawiasta oraz zabudowa jednorodzona, od strony północno-wschodniej — lasy, od strony wschodniej — lasy i zabudowa jednorodzinna, od strony południowo-wschodniej — lasy i droga, od strony południowej — lasy, roślinność trawiasta i droga, od strony południowo-zachodniej — roślinność trawiasta i lasy, od strony zachodniej — droga, roślinność trawiasta i lasy, od strony północno-zachodniej — droga, roślinność trawiasta i zabudowa jednorodzinna. Obszar B od południa graniczyć będzie z zabudowaniami wsi Łoża, od północy i wschodu z dużym kompleksem leśnym, a od zachodu z innymi gruntami ornymi. Farmę od zachodu będzie ograniczać aleja wiekowych drzew. Aleja drzew znajduje się również pomiędzy działkami ew. nr: 81 i 83/11. Na obszarze tych działek znajdują się dwa duże zadrzewienia wyłączone z planów inwestycyjnych. Obszar A z zabudowaniami wsi Łoża będzie graniczyć od północy. Od wschodu graniczyć będzie z dużym kompleksem leśnym, a od południa i zachodu z mozaiką pól i lasów. Od zachodu farma będzie ograniczona aleją starych drzew rosnących przy drodze szutrowej.

Na badanym terenie krajobraz zdominowany jest przez pola, rzeźba terenu jest urozmaicona. Dominują tu niewielkie pagórki, pomiędzy którymi tworzą się zastoiska wody, liczne są większe zadrzewienia i zakrzewienia. Wzdłuż dróg polnych i miedz rosną aleje drzew. Wiele drzew w tych alejach jest sędziwych, dziuplastych i porośniętych porostami. We wschodniej części badanego terenu, wzdłuż rowu melioracyjnego, położone są wilgotne łąki. Na północ i wschód od projektowanej farmy znajduje się duży kompleks leśny.

Cieki i zbiorniki, które znajdują się najbliżej planowanego przedsięwzięcia to: ciek Dopływ z Gockowa leży w odległości ok. 815 m, zbiornik naturalny o nazwie Jezioro Olszanowskie leży w odległości ok. 3,42 km, zbiornik naturalny o nazwie Jezioro Olszanowskie Małe w odległości ok. 3,48 km.

Planowana Inwestycja terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1001-d-00 oddział i wydzielenie 01 d wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 1 ha na:

- terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1001-d-00 oddział i wydzielenie 01d wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 1,00 ha.
- terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1001-b -00 oddział i wydzielenie 01b wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 0,13 ha.
- terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1001-a -00 oddział i wydzielenie 01a wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 0,46 ha.
- terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1002 -b -00 oddział i wydzielenie 02b wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 0,96 ha.
- terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1004-f -00 oddział i wydzielenie 04f wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 0,80 ha.
- terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1004 -a -00 oddział i wydzielenie 04a wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 0,66 ha.
- terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1004-c -00 oddział i wydzielenie 04c wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 0,34 ha.
- terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1004-b -00 oddział i wydzielenie 04b wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 0,31 ha.
- terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1004-d-00 oddział i wydzielenie 04d wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 0,02 ha.
- terenie leśnym oznaczonym Adres leśny: G030250005-1002-a-00 oddział i wydzielenie 02a wg stanu na 2023 rok. Obszar stanowi powierzchnię 0,04 ha.

budowa farmy fotowoltaicznej, nie spowoduje przekroczeń związanych z emisją zanieczyszczeń do atmosfery, czy poziomem hałasu, na terenach objętych ochroną (terenach zamieszkałych). Pomimo to, w celu kompensacji oddziaływania inwestycji na środowisko, proponuje się następujące działania:

- Zostaną zamontowane przenośne węzły sanitarne typu Toi-Toi na etapie realizacji;
- eksploatacja sprzętu w dobrym stanie technicznym zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska [Dz. U. z 2005r. nr 263, poz. 2202];
- operacje z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu zostaną zaplanowane oraz ograniczony zostanie czas budowy poszczególnych etapów;
- prace będą prowadzone zgodnie z wymogami BHP i p.poż;
- Zostaną wyłączone z obszaru zainwestowania wszystkie zbiorniki wodne stanowiące miejsca rozrodu płazów wraz ze strefą buforową (załącznik mapowy);
- Zostanie wyłączony z obszaru zainwestowania kompleks wilgotnych łąk położony we wschodniej części dz. ew. 95/2, stanowiący miejsce występowania czerwonończyka nieparka oraz miejsce lęgów derkacza i czajki;
- Zostaną wyłączone z zainwestowania i zachowane zadrzewienia pomiędzy dz. ew. 81 i 83/11, przy zachodniej granicy dz. ew. 81, wzdłuż drogi pomiędzy dz. ew. 83/11 a 95/2 oraz wzdłuż drogi szutrowej przy zachodniej granicy dz. ew.

25/3, stanowiące miejsce występowania chronionych porostów oraz miejsce lęgów ptaków, w tym rzadkich, gatunków jak gąsiorek;

- Zostaną wyłączone z zainwestowania i zachowane wszystkie zadrzewienia stanowiące miejsce występowania lerki;
- Zostaną zachowane istniejące na działkach inwestycyjnych rowy melioracyjne, wraz ze strefą buforową, w szczególności rów w południowej części dz. ew. 83/11, przy którym stwierdzono kopiec mrówek z rodzaju *Formica* sp. W celu zachowania mrowiska, podczas realizacji inwestycji, mrowisko będzie ogrodzone, by uniknąć przypadkowego zniszczenia. Ogrodzenie będzie wykonane pod nadzorem entomologa;
- Zostanie pozostawiona część obszaru projektowanej inwestycji nieogrodzona i wolna od paneli w celu zachowania żerowisk kani rudej, żurawia, a także umożliwienia swobodnej migracji ssakom. Obszar ten będzie wykaszany jedynie raz w roku po 31 sierpnia. Zostanie pozostawiony wolny od paneli północny fragment działki 83/11 (żerowisko żurawi oraz ptaków migrujących), wschodniej części działki 95/2 (żerowisko żurawi, kań rudych; miejsce lęgu czajki i derkacza) oraz fragment działki nr 42/3 (żerowisko kań rudych, żurawi, bociana białego oraz ptaków migrujących, noclegowisko ptaków wróblowych, miejsce lęgu kuropatwy);

- Zostanie pozostawiony niezabudowany i nieogrodzony pas terenu na dz. ew. 42/3 łączący korytarz „Bory Krajeńskie – Boty Tucholskie” z lasem położonym przy zachodniej granicy działki nr 42/3 stanowiącego lokalny szlak migracji ssaków;

- Nie zostaną wycięte drzewa przydrożne, szpalery drzew i aleje graniczące z inwestycją w celu zachowania najcenniejszych miejsc gniazdowania ptaków, miejsc występowania cennych porostów oraz lokalnych tras wędrówek ssaków;

- Zostanie pozostawiona strefa niezabudowana panelami pomiędzy lasami, a farmą fotowoltaiczną w celu ochrony stref ekotonowych zasiedlanych przez ptaki i trzmiele. Wolna przestrzeń będzie mieć minimum 10 metrów.

- Ogrodzenie farmy będzie zaprojektowane bez podmurówki i zapewnione zostanie minimum 15 cm (optymalnie 20 cm) odstępu od poziomu terenu do linii ogrodzenia, w celu umożliwienia swobodnego przemieszczania się płazów, gadów i mniejszych ssaków;

- Farma nie będzie oświetlana w nocy światłem ciągłym ze względu na pojawienie się zjawiska zanieczyszczenia światłem i prawdopodobieństwo wabienia owadów czy płazów, które tracą przy nocnym świetle orientację. Jednocześnie nocne oświetlenie może odstraszać ssaki podczas migracji;

- Na etapie budowy (realizacji inwestycji) będzie zapewniony nadzór przyrodniczy (dendrologiczny i zoologiczny). Wykopy powstałe przy budowie farmy będą kontrolowane pod względem wpadania do nich drobnych zwierząt (płazów, gadów, czy drobnych ssaków). W przypadku uwięzienia zwierząt w wykopach ich odłowu dokona zoolog. Nadzór będzie prowadzony do zakończenia etapu budowy. Nadzór dendrologiczny będzie prowadzony w celu właściwego zabezpieczenia wiekowych drzew w alejach otaczających projektowaną farmę podczas realizacji inwestycji;

- Po zbudowaniu farmy teren zostanie obsadzony mieszanką traw łąkowych (np. rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, kostrzewa czerwona *Festuca rubra*, wiechlina łąkowa *Poa pratensis*) i będzie koszony dwa razy w roku (pierwsze koszenie w czerwcu, drugie we wrześniu) oraz będzie zbierana i usuwana biomasa, imitując w ten sposób użytkowanie zalecane dla ekstensywnych, dwukośnych łąk świeżych i wilgotnych.

Przy tego typu użytkowaniu, z czasem, teren farmy będzie nawiązywał do zbiorowisk łąkowych i stanie się żerowiskiem owadów np. chronionych gatunków trzmieli z rodzaju *Bombus* sp.

- Utrzymywanie zieleni oraz powierzchni nieuszczerbnionych będzie prowadzone z wyłączeniem środków chemicznych typu roundup, chwastox itp. mogących stanowić istotne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego;

Inwentaryzowany obszar w całości położony jest na terenach intensywnie użytkowanych rolniczo. Dominują tu agrocenozy zajęte głównie przez monokultury gryki, łubinu i kukurydzy. Na ich obrzeżach oraz w ich sąsiedztwie, głównie na przydrożach, wykształciły się zubożałe zbiorowiska chwastów segetalnych, należących przede wszystkim do rzędu *Centaurealia* cyanii, czyli zbiorowisk chwastów upraw zbożowych, rzadziej do rzędu *Polygono* *Chenopodietalia* – chwastów upraw okopowych. Do najliczniej tu występujących gatunków chwastów polnych należą: chaber bławatek *Centaurea* *cyanus*, maruna bezwonna *Matricaria* *perforata*, owies głuchy *Avena* *fatua*, wyka kosmata *Vicia* *villosa*. Rzadziej występują: mak polny *Papaver* *rhoeas* i wątpliwy *P.* *dubium*, fiołek polny *Viola* *arvensis*, dymnica polna *Fumaria* *officinalis*, tasznik pospolity *Capsella* *bursa-pastoris*, sporek polny *Spergula* *arvensis*, komosa biała *Chenopodium* *album*, chwastnica jednostronna *Echinochloa* *crus-galli*, niezapominajka polna, *Myosotis* *arvensis*, przetacznik polny *Veronica* *arvensis*, a także szereg innych, pospolitych gatunków.

Na miedzach i przydrożach dróg gruntowych wykształciły się również zbiorowiska nitrofilnych okazałych bylin siedlisk ruderalnych z klasy *Artemisietea* *vulgaris*. Na większości obszaru reprezentowane są przez zespół bylicy i wrotyczu pospolitego *Artemisio*-*Tanacetum* *vulgaris*. Oprócz gatunków reprezentujących ten zespół, często występującymi gatunkami z tej klasy są: ostrożeń polny *Cirsium* *vulgare*, oset kędzierzawy *Carduus* *crispus*, pokrzywa zwyczajna *Urtica* *dioica*, bniec biały *Melandrium* *album*. Tego typu zbiorowiska spotyka się także na wieloletnich ugorach. Stanowią kolejny etap sukcesji po zbiorowiskach chwastów polnych, a przez swoją bujność i duże zwarcie znacznie utrudniają sukcesję w kierunku zarośli i lasów. Zbiorowiskom nitrofilnych bylin towarzyszą często fitocenozy nawiązujące do łąk z klasy *Molinio*-*Arrhenatheretea*, które utrzymują się na przydrożach dzięki okazjonalnemu wykaszaniu. Najbardziej nawiązują one do łąk świeżych ze związku *Arrhenatherion* *elatioris*. W zbiorowiskach tych występują licznie: rajgras wyniosły *Arrhenatherum* *elatius*, kupkówka pospolita *Dactylis* *glomerata*, wiechlina łąkowa *Poa* *pratensis*, marchew zwyczajna *Daucus* *carota*, szczaw rozpierzchły *Rumex* *thrysiflorus*, barszcz zwyczajny *Heracleum* *sphondylium* *agg.*, świerzbica polna *Knautia* *arvensis*, chaber drakiewnik *Centaurea* *scabiosa*, krwawnik pospolity *Achillea* *millefolium* *agg.*, mniszek lekarski *Taraxacum* *officinale* *coll.*, przytulia pospolita *Galium* *mollugo* *s.l.* i inne.

We wschodniej części działki ew. nr 95/1 wykształciła się łąka kłosówkowa *Holcetum* *lanati*, z udziałem gatunków charakterystycznych dla łąk wilgotnych. Występują tu licznie: kuklik zwisły *Geum* *rivale*, wiązówka błotna *Filipendula* *ulmaria*, tojeść pospolita *Lysimachia* *vulgaris*, groszek łąkowy *Lathyrus* *pratensis*, jaskier ostry *Ranunculus* *acris*, pięciornik gęsi *Potentilla* *anserina*, bluszczyk kurdybanek *Glechoma* *hederacea*. Mimo tego, że siedlisko nie jest wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, stanowi istotną ostoję bioróżnorodności. Z tego powodu obszar łąki powinien być wyłączony z inwestycji.

Zbiorowiska zaroślowe i drzewiaste najczęściej występują na szerokich pasach miedzi i przydroży, rzadziej natomiast tworzą wyspowe enklawy. Te drugie stanowią głównie podmokłe obniżenia terenu silnie porośnięte wierzbami *Salix* spp. Zadrzewienia liniowe budowane są przez różne gatunki drzew i krzewów liściastych, m.in.: brzozę brodawkowatą *Betula pendula*, klona zwyczajnego *Acer platanoides*, dęba szypułkowego *Quercus robur* i inne. Mimo iż nie tworzą one chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowią, zwłaszcza w krajobrazie rolniczym, bardzo istotną ostoję bioróżnorodności oraz pełnią funkcje korytarzy ekologicznych. Ponadto w sąsiedztwie terenu inwestycji dość często występują zbiorowiska leśne. Na inwentaryzowanym terenie nie stwierdzono występowania chronionych przedstawicieli flory.

Na obszarze przeznaczonym pod farmę fotowoltaiczną nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych umieszczonych w I załączniku Dyrektywy Siedliskowej UE. Brak powierzchni łąkowych stanowiących chronione siedliska przyrodnicze. Płaty siedlisk chronionych (powierzchnie leśne) występują natomiast w pobliżu działek inwestycyjnych: 9110 – kwaśne buczyny – dwa płaty przy wschodniej granicy działki ew. nr 83/11, jeden przy południowej granicy działki ew. 95/2, 9160 – grąd subatlantycki – jeden płat przy południowo-wschodniej granicy działki 95/2.

Stwierdzono występowanie 6 stanowisk gatunków chronionych porostów (2 stanowiska odnoźnicy mączystej *Ramalina farinacea*, 3 stanowiska wabnicy kielichowatej *Pleurosticta acetabulum* i 1 stanowisko odnoźnicy jesionowej *Ramalina fraxinea*). Ponadto, stwierdzono 14 stanowisk gatunku porostu znajdującego się na czerwonej liście - mąkli tarniowej *Evernia prunastri*. Trzy gatunki chronione porostów, które stwierdzono na obszarze planowanej inwestycji, są dość często spotykane na obszarze Pomorza. Ich populacja w regionie nie jest w żaden sposób zagrożona, a liczebność stanowisk jest stabilna. W pozostałej części kraju gatunki te występują z różną częstotliwością. Znacznie większa liczba stanowisk występuje w górach oraz na północy kraju, natomiast w centrum występuje ich niewiele. W badanym rejonie na większości sędziwych drzew rosnących w alejach występują cenne zgrupowania porostów. Spośród gatunków grzybów stwierdzono jedynie pospolicie występujące grzyby, takie jak: *Fomes fomentarius* (hubiak pospolity), *Trametes versicolor* (wrośniak różnobarwny), czy *Fomitopsis pinicola* (porek brzożowy).

Najcenniejszym z gatunków bezkręgowców wykazanych podczas badań jest czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*, gatunek motyla figurujący w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Wykazano go na wilgotnych łąkach położonych we wschodniej części dz. ew. nr 95/2. Stwierdzono zarówno formy imago, jak i liczne jaja motyla na liściach szczawiu *Rumex* sp. Łąka stanowi optymalne siedlisko dla tego gatunku. Zlokalizowana jest w pobliżu rowu wypełnionego wodą. Porasta ją duża ilość roślin nektarodajnych, a także obecne są szczawie, niezbędne dla rozwoju larwalnego motyla. Na terenie projektowanej farmy i w buforze badań obserwowano także pospolite, częściowo chronione, gatunki trzmieli, takie jak: trzmiel ziemny *Bombus terrestris*, trzmiel kamiennik *Bombus lapidarius*, trzmiel gajowy *Bombus lucorum* oraz trzmiel rudy *Bombus pascuorum*. Teren inwestycji obfituje w rośliny nektarodajne. Największe skupiska trzmieli wykazano przy granicach działek inwestycyjnych – na przydrożach, ale także na łąkach oraz na części pól – upraw gryki czy łubinu. Trzmiele żerowały także na ugorach, gdzie wiosną masowo kwitła jasnota purpurowa. Na terenach inwestycji wykazano pojedynczy kopiec objętych ochroną częściową mrówek z rodzaju

Formica sp. Na drzewach rosnących na badanym terenie i w jego sąsiedztwie (dęby, lipy) nie wykazano obecności rzadkich gatunków ksylofagicznych i saproksylofagicznych chrząszczy (np. pachnicy dębowej). Stwierdzono natomiast obecność ciolka matowego *Dorcus parallelipipedus*, chrząszcza figurującego na Czerwonej Liście Gatunków Zagrożonych i Ginących w Polsce (status VU).

Badany obszar jest dosyć cennym miejscem występowania płazów. Stwierdzono aż 14 miejsc ich rozrodu, z czego 13 na obszarze projektowanej inwestycji i jedno tuż przy jej granicy. Występowaniu płazów sprzyja ukształtowanie terenu. Obszar jest pagórkowaty, z licznymi obniżeniami terenu, gdzie po opadach zbiera się woda. Na polach tworzą się efemeryczne zbiorniki (rozlewiska) wodne, które wiosną zasiedlane są przez płazy. Większość stwierdzonych miejsc rozrodu (Tabela nr 3) to efemeryczne zbiorniki wodne (rozlewiska na polach) lub zbiorniki wodne i rowy wykopane w tych miejscach. Z 14 miejsc rozrodu płazów aż w 8 miejscach stwierdzono traszkę grzebieniastą *Triturus cristatus*. Jest to gatunek umieszczony w II i IV załączniku Dyrektywy Siedliskowej oraz w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt w kategorii NT (bliski zagrożenia). Drugim bardzo cennym gatunkiem była grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*, odnaleziona na 6 stanowiskach rozrodczych. Gatunek ten umieszczony jest w IV załączniku Dyrektywy Siedliskowej i zaliczany jest do rzadkich gatunków płazów w naszym kraju. Jednakże w krajobrazie rolniczym, w miejscach, gdzie gleby są lekkie, piaszczyste, są rejon, gdzie ten płaz jest dosyć pospolity. Na Pomorzu jest dosyć często spotykany. Trzecim najcenniejszym gatunkiem była rzekotka drzewna *Hyla arborea*, płaz również umieszczony w IV załączniku Dyrektywy Siedliskowej. Stwierdzono aż 10 miejsc rozrodu tego gatunku. Na większości stanowisk nie osiągał znaczących liczebności. Ostatnim gatunkiem z IV załącznika Dyrektywy Siedliskowej i jednocześnie objętym ochroną ścisłą była żaba moczarowa *Rana arvalis*, którą stwierdzono na trzech stanowiskach. Pozostałe wykazane gatunki, czyli traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris*, ropucha szara *Bufo bufo*, żaba trawna *Rana temporaria* i kompleks żab zielonych *Pelophylax esculentus complex*, są znacznie częstsze w naszym kraju i objęte jedynie częściową ochroną. Traszkę zwyczajną stwierdzono na 7 stanowiskach rozrodczych, żabę trawną na trzech, ropuchę szarą na czterech, a kompleks żab zielonych na pięciu stanowiskach. Najcenniejszym miejscem rozrodu płazów było duże, efemeryczne, rozlewisko śródpolne położone na południowym-wschodzie dz. ew. 95/2, gdzie rozmnażało się najwięcej gatunków, a populacje były najliczniejsze. Stwierdzono w nim rozród: traszki grzebieniastej, traszki zwyczajnej, rzekotki drzewnej, grzebiuszki ziemnej, żaby moczarowej/żaby trawnej i kompleksu żab zielonych. Cennym miejscem rozrodu płazów było również zagłębienie terenu porośnięte wierzbami i szuwarem na dz. ew. 42/3. Rozmnażały się tam licznie populacje rzadkich gatunków – traszki grzebieniastej i grzebiuszki ziemnej. Za cenne należy uznać również efemeryczne rozlewisko na polu na dz. ew. 83/11, gdzie rozmnażała się najliczniejsza populacja rzekotek (do 100 osobników). Poza tym cenne są wszystkie stanowiska, gdzie rozmnażała się traszka grzebieniasta, najrzadszy stwierdzony gatunek, umieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Ogólnie, teren, mimo rolniczego charakteru, jest cennym miejscem występowania płazów. Nie stwierdzono koncentracji migrujących płazów do miejsc rozrodu. Z gadów na badanym terenie stwierdzono występowanie 4 gatunków: jaszczurki zwinki *Lacerta agilis*, jaszczurki żyworodnej *Zootoca vivipara*, padalca zwyczajnego *Anguis fragilis* i zaskrońca zwyczajnego *Natrix natrix*. Wszystkie stwierdzone gatunki gadów objęte są częściową ochroną w prawie krajowym.

Dodatkowo jaszczurka zwinka umieszczona jest w IV załączniku Dyrektywy Siedliskowej. Na badanym terenie jaszczurkę zwinkę stwierdzono na czterech stanowiskach, tak samo jak jaszczurkę żyworodną. Padalca zwyczajnego stwierdzono na trzech stanowiskach, podobnie jak zaskrońca zwyczajnego. Ponieważ spotkania z gadami są dosyć przypadkowe, należy przyjąć, że w optymalnych siedliskach, na badanym obszarze gady występują dosyć powszechnie. Na badanym terenie dostępne są dobrze nasłonecznione miedze, strefy ekotonowe, śródpolne zadrzewienia czy obrzeża dróg polnych. Są to siedliska preferowane przez gady, takie jak jaszczurka zwinka. Jaszczurka żyworodna preferuje bardziej wilgotne tereny niż jaszczurka zwinka. Stwierdzano ją we wschodniej części dz. ew. 95/2, gdzie znajduje się kompleks wilgotnych łąk, a przez działkę przebiega rów melioracyjny oraz w szuwarach w obniżeniu terenu na dz. ew. 42/3. Padalec zwyczajny jest z kolei gatunkiem eurytopowym, który może zarówno występować na obszarach o mozaikowym charakterze, jak i w lasach. Jest to pospolicie występujący gatunek na Niżu. Na badanym terenie stwierdzono go na obrzeżach lasów i działek przeznaczonych pod inwestycję oraz przejechanego na drodze w Łoży. Zaskrońca zwyczajnego stwierdzano przy zbiornikach wodnych i rowach melioracyjnych, gdzie najprawdopodobniej polował na płazy – jego główny pokarm. Ogólnie należy uznać, że badany obszar posiada przeciętną wartość pod kątem występowania gadów. Stwierdzono tu jedynie pospolite gatunki gadów.

W okresie migracji wiosennej na terenie planowanej farmy stwierdzono 41 gatunków ptaków. Podczas liczeń z punktów obserwacyjnych stwierdzono łącznie 14 008 osobników, w tym 13 922 będących w fazie aktywnej migracji (wykazujących przelot kierunkowy). Nieoznaczone gatunki nie były brane pod uwagę przy określaniu struktury dominacji we wiosennej awifaunie. Najliczniejszym gatunkiem stwierdzonym podczas przelotu wiosennego była zięba. Łącznie zaobserwowano 11 866 osobników tego gatunku, co stanowiło ponad 84,71% wszystkich oznaczonych ptaków. Zdecydowaną większość osobników, bo 11 100 odnotowano podczas jednej kontroli w dniu 23 marca 2024 r., kiedy to miał miejsce masowy przelot tego gatunku. Jest to zjawisko charakterystyczne dla zięby i najczęściej jest ona dominantem we frakcji migrujących ptaków. Prawdopodobną przyczyną takiego masowego przelotu były warunki pogodowe. Dzień 23 marca był pierwszym pogodnym dniem po kilkodniowym okresie niepogody. W okresach ze złą pogodą ptaki przemieszczają się niechętnie i intensywnie żerują. Gdy pogoda ulega poprawie, masowo rozpoczynają wędrówkę zgodnie z sezonowym kierunkiem migracji. Zięba jako jedyny gatunek należała do grupy dominantów (co najmniej 5% udziału w zespole ptaków). Trzy kolejne gatunki tworzyły grupę subdominantów (udział w zespole ptaków między 2 a 5%). Były to: szpak - 689 osobników, 4,92% w zespole ptaków; kwiczoł – 442 osobniki, 3,16% ptaków i grzywacz – 369 osobniki, 2,83% ptaków. Pozostałe gatunki nie przekroczyły 1% udziału w zespole ptaków. Największe stada (powyżej 100 osobników) obserwowano w przypadku zięb, szpaków, gęsi zbożowych, grzywaczy i dzwońców. W czasie migracji wiosennej stwierdzono 9 gatunków istotnych z punktu widzenia ochrony przyrody. Były to świergotek łąkowy (9 osobników), bocian biały (4 osobniki), czajka (3 osobniki), kania ruda (3 osobniki), kulik wielki (2 osobniki) i po jednym osobniku bielika, żurawia, błotniaka stawowego i lerki. Bezpośrednio na terenie inwestycji nie stwierdzono zatrzymywania się gęsi ani siewek. Ptaki przede wszystkim przelatwały nad obszarem na znacznej wysokości. Jednak na działce ew. nr 42/3 obserwowano koncentracje żerowiskowe: zięb, szpaków, potrzęsaczy, grzywaczy i kwiczołów liczące do 3000 osobników.

Żerowały tu także czajki. Zarośnięty wierzbami zbiornik w centralnej części działki ew. nr 42/3 był wykorzystywany przez migrujące ptaki wróblowe jako noclegowisko. Z kolei w północnej części działek ew. 81 i 83/11 obserwowano koncentracje żerowiskowe kwiczołów i szpaków. Z ptaków wodno-błotnych, oprócz czajek, gęsi zbożowych i białoczelnych, zaobserwowano 2 osobniki kulika wielkiego oraz jedną czapłę siwą. Ptaki migrowały przede wszystkim w kierunku północ – północny-wschód.

Podczas migracji jesiennej odnotowano łącznie 3005 osobników, w tym 1901 będących w fazie aktywnej migracji (wykazujących przelot kierunkowy), należących do 56 gatunków ptaków. Spośród tej puli 46 osobników nie oznaczono do gatunku i nie były one brane pod uwagę przy określaniu struktury dominacji w tym okresie. Najliczniejszym gatunkiem stwierdzonym podczas przelotu jesienno-wiosennego był szpak. Łącznie zaobserwowano 1122 osobniki tego gatunku, co stanowiło 37,92% wszystkich oznaczonych ptaków. Największe odnotowane migrujące stado szpaków liczyło 55 osobników, zaś zgrupowania żerowiskowe liczyły do 300 osobników. Stada szpaków obserwowano na całym obszarze farmy. Oprócz szpaka do grupy dominatów (co najmniej 5% udziału w zespole ptaków) należały dwa kolejne gatunki: zięba – 649 osobników (21,93%) oraz grzywacz – 179 osobników (6,05%). Pięć kolejnych gatunków tworzyło grupę subdominantów (udział w zespole ptaków między 2 a 5%). Były to: czyż – 126 osobników (4,26%), gęś zbożowa – 111 osobników (3,75%), dymówka – 109 osobników (3,68%), kruk – 78 osobników (2,64%) oraz trznadel – 70 osobników (2,37%). Pozostałe gatunki nie przekroczyły 2% udziału w zespole ptaków. Największe stada (powyżej 100 osobników) obserwowano w przypadku zięb, szpaków i gęsi zbożowych. W okresie migracji jesiennej stwierdzono 10 gatunków istotnych z punktu widzenia ochrony przyrody. Były to świergotek łąkowy (24 osobniki), kania ruda (14 osobników), lerka (14 osobników), błotniak stawowy (9 osobników), żuraw (3 osobniki), dzięcioł czarny (2 osobniki) i po jednym osobniku bielika, błotnika łąkowego, błotnika zbożowego i ortolana. Podobnie jak w okresie migracji wiosennej, jesienią nie stwierdzono zatrzymywania się gęsi ani siewek na terenie inwestycji. Ptaki przede wszystkim przelatywały nad obszarem na znacznej wysokości. Większe koncentracje żerowiskowe ptaków złożone ze szpaków, zięb lub grzywaczy obserwowano na działkach 42/3, 95/2 oraz północnej części działek 81 i 83/11. Również podczas migracji jesiennej, znajdujący się w centralnej części działki nr 42/3, zarośnięty zbiornik był wykorzystywany przez migrujące ptaki wróblowe jako noclegowisko. Z ptaków wodno-błotnych oprócz gęsi zaobserwowano po 3 osobniki żurawia i łabędzia niemego oraz jedną krzyżówkę. Ptaki migrowały przede wszystkim w kierunku południowym (53,6% osobników wykazujących lot kierunkowy) oraz południowo zachodnim (26,5% osobników), czyli zgodnie z oczekiwanym kierunkiem migracji jesiennej w Europie środkowo-wschodniej.

Najbliższe obszary Natura 2000 znajdują się w odległości:

PLH220066 Dolina Szczyry— ok. 5,93 km na południe,

PLB220001 Wielki Sandr Brdy— ok. 24,9 km na wschód.

W opinii tut. organu planowana inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na ww. obszary Natura 2000. Z uwagi na usytuowanie przedsięwzięcia oraz jego charakter i zakres planowanej inwestycji uznano, iż nie spowoduje ona utraty powierzchni, ani fragmentacji siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w granicach ww. obszarów Natura 2000. Lokalizacja przedsięwzięcia wyklucza również jego wpływ na warunki

ekologiczne ostoi. Tym samym nie pogorszy stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków chronionych w granicach ww. obszarów Natura 2000, nie zaburzy integralności poszczególnych obszarów Natura 2000, ani sieci Natura 2000 jako całości. Inwestycja nie będzie wpływała na realizację celów działań ochronnych.

Inne najbliższej położone formy ochrony przyrody, objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody to Obszar Chronionego Krajobrazu Okolice Jezior Krępsko i Szczytno, zlokalizowany w odległości ok. 2,97 km na wschód. Z uwagi na położenie poza granicami obszarów chronionych objętych ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz przy uwzględnieniu charakteru i skali inwestycji stwierdzono, że przedsięwzięcie nie narusza przepisów w tym zakresie.

KORYTARZE EKOLOGICZNE

Planowane Przedsięwzięcie znajduje się częściowo na obszarze korytarza ekologicznego „Bory Krajeńskie - Bory Tucholskie” (GKPn-18B). W Inwentaryzacji stwierdzono brak istotnego wpływu na krajową sieć korytarzy migracyjnych w tym na korytarz „Bory Krajeńskie Bory Tucholskie” (GKPn-18B), będącego częścią Głównego Korytarza Północnego. Planowana inwestycja zlokalizowana jest poza terenami leśnymi. W miejscu powstania inwestycji opisywany korytarz posiada szerokość km i charakteryzuje się dużą lesistością. Inwestycja zajmie ok. 430 m szerokości korytarza. Realizacja inwestycji nie zakłada przerwania istniejących liniowych struktur krajobrazu w jej obrębie i otoczeniu, zatem nie zostanie obniżona drożność i funkcjonalność korytarza ekologicznego „Bory Krajeńskie Bory Tucholskie” (GKPn-18B).

Poza tym przez obszar planowanej inwestycji przebiega lokalny korytarz migracyjny - w centralnej części działki ew. nr 42/3. Łączy on ok. 45 ha lasu znajdującego się na zachód od działki nr 42/3 z korytarzem GKPn-18B położony na wschód od tej działki. Dodatkowo w jego obrębie znajduje się wodopój — zagłębienie terenu zarastające wierzbami, gdzie ssaki ukrywają się podczas dnia. Rozmnażają się w tym miejscu również płazy. O znaczeniu tego miejsca jako korytarza ekologicznego świadczą liczne ślady i obserwacje ssaków, kopytnych i drapieżnych, takich jak jelenie, dziki, sarny, kuny czy lisy. By umożliwić migrację ssaków z lasu położonego na zachód od planowanej inwestycji w kierunku ww. korytarza ekologicznego, z zainwestowania wyłączono szeroki pas gruntów ornych w północnej części na dz. 42/3.

Odpady powstałe na etapie realizacji będą zagospodarowane zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska oraz zasadami gospodarowania odpadami. Aby ograniczyć do minimum ich składowanie, odpady będą poddane odzyskowi, a jeśli z przyczyn technologicznych, ekonomicznych lub ekologicznych nie jest to możliwe, powinny zostać unieszkodliwione. Powstałe odpady będą magazynowane w wyznaczonych do tego celu miejscach w odpowiedni sposób i przekazywać do odbioru wyłącznie firmom, posiadającym odpowiednie zezwolenia.

Wczase powstawania inwestycji będzie dochodzić do:

- emisji niezorganizowanej pyłu, pochodzącej z materiałów budowlanych (cement, piasek, żwir);
- emisji niezorganizowanej pyłu, dwutlenku azotu i tlenku węgla z tytułu prac spawalniczych,

- emisji spalin w czasie pracy maszyn budowlanych (koparki, dźwigi) i ruchu pojazdów transportowych — głównie tlenku węgla, dwutlenku azotu i węglowodorów.

Wszystkie wymienione wyżej uciążliwości będą miały charakter okresowy i przejściowy. W raporcie ooś uznano, że źródła emisji nie będą miały większego wpływu na stężenia imisyjne zanieczyszczeń, ze względu na ich niewielkie rozmiary i nasilenie.

Faza realizacji związana będzie z krótkotrwałą emisją hałasu podczas okresowego użytkowania maszyn i urządzeń niezbędnych przy pracach związanych z budową elektrowni. Uciążliwości związane z prowadzonymi pracami budowlanymi występować będą wyłącznie w porze dziennej i ustąpią wraz z zakończeniem prac.

Eksploatacja przedsięwzięcia związana będzie głównie z emisją hałasu:

- ze źródeł stacjonarnych, ulokowanych na terenie elektrowni takich jak: stacje transformatorowe, wentylatory dachowe, inwertery, magazyny energii.
- ze źródeł ruchomych: przewidywana ilość samochodów lekkich, pracowników obsługujących elektrownię fotowoltaiczną wyniesie ok. 8 samochodów, czyli 16 wjazdów/ wyjazdów każdego dnia.

W raporcie ooś przedstawiono analizy i obliczenia wykonane w oparciu o dane własne. Największe oddziaływanie akustyczne z planowanej farmy fotowoltaicznej, będzie następowało w godzinach największej produkcji energii elektrycznej, a więc w porze dnia. W porze nocy — w godzinach wczesno porannych również występować będzie oddziaływanie akustyczne, choć będzie ono niższe niż w porze dnia.

Tereny zlokalizowane w najbliższym otoczeniu terenu Inwestycji, to tereny charakterystyczne dla krajobrazu rolniczego, leśnego i mieszkalnego.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono w raporcie ooś, że hałas wynikający z eksploatacji planowanej Inwestycji, nie stanowi zagrożenia w porze dziennej ani nocnej, w stosunku do terenów chronionych akustycznie, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie. Wyznaczone wartości równoważnego poziomu dźwięku A w poszczególnych punktach referencyjnych, są mniejsze od wartości dopuszczalnych, ustalonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku Dz. U. 2014, poz. 112, dla terenów wymagających ochrony akustycznej.

W raporcie ooś, analizowano także możliwość oddziaływań skumulowanych - wzięto pod uwagę bezpośrednio przylegającą do przedmiotowej inwestycji farmy w obrębie Raciniewo oraz znajdującą się w odległości ok. 60 m inne farmy w obrębie Raciniewo — BUSH 1. Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono w raporcie ooś, że hałas wynikający z eksploatacji planowanej Inwestycji wraz z uwzględnieniem kumulacji oddziaływań z wziętych pod uwagę farm fotowoltaicznych, nie stanowi zagrożenia klimatu akustycznego w porze dziennej ani nocnej, w stosunku do terenów chronionych akustycznie, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie.

Na potrzeby raportu ooś wykonano „Analizę wpływu przedsięwzięcia na krajobraz”. Wynika z niej, że planowana Inwestycja nie leży w obszarze o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne.

Ze względu na charakterystykę przedsięwzięcia oraz planowane zabezpieczenie wpływu Inwestycji na środowisko gruntowo-wodne, stwierdzono w raporcie ooś, że wpływ na ciek oraz na zbiornik wodny, znajdujące się na przedmiotowych działkach, będzie neutralny.

Farma fotowoltaiczna będzie działać bez potrzeby większych zabiegów konserwacyjnych. Przewiduje się mycie paneli fotowoltaicznych dwa razy do roku. Główne zabrudzenia to pył, kurz oraz resztki organiczne. Nie ma konieczności stosowania jakichkolwiek detergentów, środków czyszczących czy innych substancji. W wyniku mycia paneli część wody spłynie do gruntu, a część odparuje z powierzchni panelu. Inwestor zamierza czyścić panele urządzeniami dostępnymi do mycia paneli takimi jak pojazdy samojezdne lub ręczne mycie paneli za pomocą myjek (szczotek na wysięgniku z wodą destylowaną).

Po zbudowaniu farmy, teren zostanie obsadzony mieszanką traw łąkowych i będzie koszony dwa razy w roku (pierwsze koszenie w czerwcu, drugie we wrześniu) oraz będzie zbierana i usuwana biomasa, imitując w ten sposób użytkowanie zalecane dla ekstensywnych, dwukośnych łąk świeżych i wilgotnych. Przy tego typu użytkowaniu, z czasem, teren farmy będzie nawiązywał do zbiorowisk łąkowych i stanie się żerowiskiem owadów np. chronionych gatunków trzmieli z rodzaju *Bombus* sp. Utrzymywanie zieleni oraz powierzchni nieuszczerbnionych będzie prowadzone z wyłączeniem środków chemicznych typu roundup, chwastox itp. mogących stanowić istotne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego.

Farma będzie oświetlona punktowo, a oświetlenie nie będzie działało w sposób ciągły. Będzie ono uruchamiane pod wpływem ruchu (czujniki ruchu) i po chwili, w przypadku ustania ruchu będzie się wyłączać. Czujniki powinny być tak ustawione, by wykrywać ruch jedynie po wewnętrznej stronie ogrodzenia i powinny ignorować zwierzęta do masy maksymalnej 35 kg, aby nie włączały się po wykryciu małych lub średnich ssaków np. lisa, borsuka czy sarny. W uzupełnieniu z dnia 07.08.2025 r. stwierdzono, że takie ustawienie czujników ruchu i oświetlenia spowoduje, że w zasadzie wpływ nocnego oświetlenia na faunę będzie pomijalny.

Jednocześnie tut. organ zaznacza, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie zastępuje zezwolenia w trybie art. 56 ww. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.). Na zniszczenie siedlisk gatunków, płoszenie lub przenoszenie gatunków znajdujących się pod ochroną należy uzyskać zezwolenie w trybie art. 56 ust. 1 ww. ustawy.

Mając na uwadze przedłożone wyniki obserwacji, przy zapewnieniu odpowiednich środków zabezpieczających należy przyjąć, iż projektowane przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze i nie spowoduje negatywnych dla środowiska skutków zarówno na etapie realizacji, jak również eksploatacji. Z dokonanej przez autorów raportu ooś oraz aneksu do raportu ooś analizy stanu zanieczyszczenia powietrza oraz hałasu wynika, że planowane przedsięwzięcie nie narusza standardów jakości

W toku oceny oddziaływania na środowisko nie stwierdzono możliwości negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 i kumulowania się oddziaływań. Ponadto informacje dostępne w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko są wystarczająco szczegółowe, aby w pełni ocenić oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Mając to na uwadze nie wskazano na potrzebę przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego w sprawie tut. organ uznał, iż planowana inwestycja może zostać zlokalizowana na wskazanym terenie przy uwzględnieniu uwarunkowań wskazanych w niniejszej decyzji.

W związku z powyższym postanowiono jak w sentencji.

W trakcie prowadzenia postępowania nie wpłynęły wnioski i uwagi od stron postępowania.

Podsumowując na podstawie zgromadzonych danych realizacja planowanego przedsięwzięcia nie pociągnie za sobą znaczących oddziaływań. Oddziaływanie to nie wpłynie na pogorszenie stanu środowiska przyrodniczego oraz na zdrowie ludzkie.

Informacja o niniejszej decyzji została umieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych na stronie internetowej <http://bip.czarne.pl/> prowadzonej przez Urząd Miasta i Gminy w Czarnem.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Słupsku za pośrednictwem organu wydającego decyzję w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Jeżeli niniejsza decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, na zgodny wniosek wszystkich stron zawarty w odwołaniu, organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy. Organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające także wówczas, gdy jedna ze stron zawarła w odwołaniu wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy, a pozostałe strony wyraziły na to zgodę w terminie czternastu dni od dnia doręczenia im zawiadomienia o wniesieniu odwołania, zawierającego wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy.

Załączniki:

1. Charakterystyka przedsięwzięcia

Otrzymują:

1. Inwestor
2. Strony postępowania przez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w

Czarnem <http://bip.czarne.pl/> oraz miejscowości Łoża

3. a/a

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku ul. Chmielna 54/57 80-748 Gdańsk
2. Wody Polskie Zarząd Zlewni w Piłi Ul. Motylewska 7 64-920 Piła
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie ul. Sobieskiego 4 77-300 Człuchów
4. Starosta Człuchowski ul. Wojska Polskiego 1, 77-300 Człuchów

Od niniejszej decyzji pobrano opłatę skarbową w wysokości **205,00 zł** oraz opłatę skarbową za złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w wysokości **17,00 zł**. Opłaty uiszczono przelewem w dniu **04.10.2024 r.** na rachunek bankowy Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem. Podstawa prawna: cz. I pkt 45 oraz cz. IV załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej.

Załącznik nr 1 do decyzji OŚ.6220.9.2024.JK z dnia 15 kwietnia 2026 r.

Charakterystyka przedsięwzięcia

Inwestycja obejmuje budowę farmy fotowoltaicznej o mocy do 102 MW, wraz z maksymalnie 28 transformatorami o łącznej mocy 105 MVA, do 102 magazynów energii o łącznej mocy do 102 MW i pojemności do 408 MWh, 1 sztuki stacji GPO oraz infrastrukturą towarzyszącą. Inwestycja będzie składać się z dwóch części — pierwszej położonej na północ i drugiej położonej na południe od wsi Łoża, na powierzchni łącznie ok. 201 ha. Farma będzie składać się z dwóch części, położonych na północ i południe od wsi Łoża. Część północna będzie się składać z działek ew. nr: 81 i 83/11 (obręb Łoża), a południowa z działek ew.: 42/3, 95/1, 95/2, 25/3 (obręb Łoża). Część północna od południa graniczyć będzie z zabudowaniami wsi Łoża, od północy i wschodu z dużym kompleksem leśnym, a od zachodu z innymi gruntami ornymi. Farmę od zachodu będzie ograniczać aleja wiekowych drzew. Aleja drzew znajduje się również pomiędzy działkami ew. nr: 81 i 83/11. Na obszarze tych działek znajdują się dwa duże zadrzewienia wyłączone z planów inwestycyjnych. Część południowa z zabudowaniami wsi Łoża będzie graniczyć od północy. Od wschodu graniczyć będzie z dużym kompleksem leśnym, a od południa i zachodu z mozaiką pól i lasów. Od zachodu farma będzie ograniczona aleją starych drzew rosnących przy drodze szutrowej.